

Crònica

La gestió del patrimoni cultural, a la UdG

Al llarg d'aquest curs (octubre 2005 - setembre 2006) s'imparteix a la Universitat de Girona el màster «La gestió del patrimoni cultural en l'àmbit local».

És l'aposta per la professionalització i l'especialització que ofereix l'Institut del Patrimoni Cultural de la UdG, un institut universitari ja conegut a les comarques gironines per la seva experiència i les seves intervencions en el món del patrimoni local. La voluntat del màster és aconseguir una bona interrelació entre el món professional del patrimoni i els àmbits acadèmics, per tal de respondre així a una demanda cultural i social creixent. Aquesta cristallitza en un nou concepte de gestor patrimonial, al qual s'orienta la voluntat formativa del curs.

L'estructuració del màster reflecteix una visió de la gestió patrimonial derivada de l'experiència de l'Institut, conscient que bona part de la seva missió consisteix a dinamitzar els actius patrimonials del territori per aconseguir-ne una rendibilitat social i econòmica, i en l'àmbit local aquestes repercussions positives poden ser especialment notòries. Tanmateix, la consideració d'aquesta dimensió local no significa que s'oblidin

les iniciatives de gestió patrimonial de més abast (regional, nacional, supranacional), que tant poden proveir de models i exemples útils com ser tingudes en compte a tall de xarxes o iniciatives marc on incloure projectes concrets d'àmbit local. Així, entre els temes a estudiar figuren tant iniciatives populars de preservació patrimonial, com els «Salvem...» que s'han fet populars a casa nostra d'un temps ençà, com les declaracions de Patrimoni de la Humanitat que atorga la Unesco.

El programa del màster, doncs, s'estructura en cinc mòduls dedicats respectivament a les bases ideològiques de la gestió del patrimoni cultural, les aportacions dels diferents períodes històrics a l'herència cultural, el patrimoni cultural i la gestió territorial, el patrimoni cultural i el desenvolupament local, i la gestió i administració d'aquest patrimoni en l'àmbit local. Els professors que imparteixen les assignatures i seminaris d'aquests blocs són personal docent de la UdG, professors d'altres

universitats i professionals d'institucions, entitats i empreses dedicades a la gestió patrimonial de reconegut prestigi. Per exemple, la conferència de presentació oficial del màster fou encomanada a Lluís Monreal, exdirector de la Fundació la Caixa i actualment director general de l'Aga Khan Trust

for Culture, una fundació d'àmbit i prestigi internacionals que dedica els seus esforços, entre altres projectes, a programes de reconstrucció de ciutats històriques en el món musulmà, tema sobre el qual tractà precisament la conferència inaugural.

Marc Sureda

Llibres catalans per a la biblioteca d'Alexandria

Enguany se celebra el centenari de la creació del Museu-Biblioteca d'Olot, i per celebrar l'onomàstica s'ha confiat a l'actual biblioteca Marià Vayreda, l'hereva de la institució centenària, la selecció dels llibres que el nostre país ha regalat a l'emblemàtica biblioteca d'Alexandria.

El Parlament de Catalunya va aprovar el 13 d'octubre de 2004 una proposició no de llei instant al Govern de la Generalitat a fer donació de llibres catalans a la biblioteca d'Alexandria, una institució amb voluntat universalista, i on no podia faltar una visió global de la nostra cultura. La Generalitat va acordar fer l'adquisició i tramesa i es va encomanar

a la biblioteca d'Olot la confecció dels criteris de selecció dels llibres que enviava el nostre país, fet que des d'un primer moment van veure com un preuat reconeixement a la institució olotina, que va ser una de les primeres biblioteques públiques del país mantingudes amb recursos municipals.

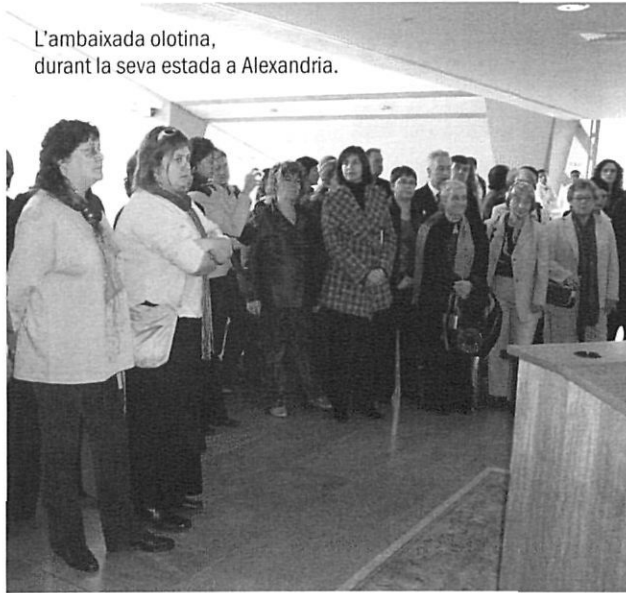
La tasca de selecció, degudament consensuada i

catalogada en diverses llengües, com dicten les normes internacionals, va durar més o menys un any.

S'han enviat 146 títols —no volums, que en són molts més— i la selecció s'ha fet seguint quatre tipologies. El primer grup aplega obres informatives, amb diccionaris, enciclopèdies, llibres d'història, de geografia, costumaris... En un segon grup s'han recopilat les millors obres i els autors catalans més destacats de totes les èpoques. El tercer grup està format per llibres de la literatura àrab traduïdes al català, on es posa de manifest fins a quin punt la nostra és una cultura cosmopolita, interessada en l'obra d'autors de països llunyans. En total eren 107 títols de llibres, als quals calia afegir el quart grup, format per 39 audiovisuals, de discs de música tradicional, clàssica i moderna, a més de diversos vídeos i DVD de reportatges del país i la seva cultura.

Els onze treballadors de la biblioteca olotina van desplaçar-se a la ciutat egípcia, i per tant van tancar la institució del 5 al 12 de desembre passat —l'acte de lliurament es va fer el diumenge dia 11, amb una nodrida representació de càrrecs institucionals—, el que va comportar un cert malestar, fet que els seus responsables valoren com una mostra

L'ambaixada olotina, durant la seva estada a Alexandria.

del servei que la institució dóna a la comarca.

De la mateixa manera que el far d'Alexandria va ser considerat una de les set meravelles de l'antiguitat, l'actual biblioteca vol esdevenir igualment un centre emblemàtic en la difusió cultural, amb representació de totes les cultures del món, un record llunyà de la que va destruir Cèsar en l'assetjament de la llegendària ciutat.

Joan Sala

Les claredats de Montserrat Vayreda

La notòria desproporció que hi havia entre l'obra escrita i l'obra publicada de Montserrat Vayreda s'ha reparat finalment amb l'aparició del llibre *Poemes (Antologia 1945-2004)*, editat per la Diputació en la col·lecció Josep Pla. Anna M. Velaz ha ajudat Montserrat Vayreda a rescatar de la discreció o de l'oblit versos inèdits que dormien en velles llibretes o en papers esgrogueïts, i aquesta recerca porfidiós ha permès aplegar uns cent-vuitanta poemes, precedits per un meritíssim treball de la curadora: una aproximació a la biografia de la poeta i una anàlisi crítica en profunditat de la seva obra.

Aquests poemes fins ara desconeguts tenen, com tots els anteriors de Montserrat Vayreda, el denominador comú de la claredat. Claredat en la doble accepció del diccionari: una cosa clara és la que és fàcil d'entendre, però també la que fa o rep llum o claror.

La poesia de Vayreda s'entén, perquè ella ha volgut que s'entengués: «Si no diem les coses pel seu nom [...] / no trobarem ni un sol fil d'Ariadna / que ens ajudi a sortir del laberint». El propòsit de claredat es fa evident més que mai en el conjunt de poemes agrupats sota el títol de «Lliçons d'estètica», sens dubte la sorpresa més grata i el fragment més original de tot el llibre.

Però aquesta poesia, que és tan clara en el sentit d'entenedora, ho és també perquè realment fa claror: «Voldria que els meus versos fossin clars / com ho és la llum [...] sense ombres». Vayreda copsa la llum en si mateixa, la llum del paisatge, la llum del sol sobre els colors que ens envolten i —encara més— expressa el desig de fer aflorar els colors ocults de la realitat interior: «També els humans tenim / reserva de colors. Quin raig de sol / nascut d'ànima endins pot avivar-los?».

Així de clara i de lluminosa és la poesia de Montserrat Vayreda. En aquest llibre en tenim l'evidència i la prova. La prova definitiva.

Narcís-Jordi Aragó